

## راگ و تات

در نوشته های گذشته تذکر داده بودم که قبل از سال 1936 در هندوستان و بعضی از کشورها همچوار آن، یک تسمیه یا صنف بندی شش راگ مذکر یا اصلی، مانند ( مالکونس ، هندول ، دیپک ، میگه ، بیپرو ، شری ) که هر کدام آنها دارای پنج راگنی یا راگ های مونث و هشت راگ های ضغیر بودند ، مروج بود یا استفاده میگردید ، که مجموعه تعداد آنها به 84 راگ میرسید . یعنی  $6(5 \times 6) + 84$  . هشتاد و چهار میرسید.

مذکر و مونث بودن راگ ها کدام جنبه علمی نداشت و ندارد . صرف راگ های که باهم قرابت آهنگی داشتند به شکل مذکر و مونث یا راگ ضغیر از طرف موسیقیدانان تخیل و تنظیم گردیده بود .

اما شخصی بنام ( ویشنو نارایان بهاتاکاندی ) که بین سال های ( 1860 تا 1936 ) زنده گی مینمود یک صنف بندی جدید راگ ها را معرفی نمود که تا حال مروج است . قابل تذکر است که بهاتاکاندی خود یک حقوق دان از شهر بمبئی بود و به نسبت علاقه شدیدی که به موسیقی داشت بالای صنف بندی موسیقی تحقیقاتی را انجام داد که نتیجه آن ده تات رابه شکل ده سکیل معرفی نمود که عبارت بودند:

( بلاول ، کلیان ، بهروی ، کافی ، تودی ، آساوری ، پوری ، ماروه ، کهماج ، بیپرو ) .

نظر به صنف بندی بهاتا خانندی تمام راگ های که قرابت آهنگی به یکی از تات ها یا سکیل های فوق داشته باشد از جمله راگ های همان تات شمرده میشود . به طور استثنی از جمله شش راگ اصلی سابق صرف راگ بهیرو به صفت تات باقی ماند ، اما متباقی داخل شاخه های تات یا سکیل های ده گانه آورده شدند ، طور مثال راگ مالکونس که سابق از جمله راگهای اصلی بود حالا از تات بیپرو شناخته میشود ، یعنی اگر از تات بهروی سُر های رکهب ی ( ری ) و پنجم یا ( په ) را حذف کنیم راگ مالکونس بدست می آید یا همین طور راگ هندول از تات کلیان شناخته میشود و غیره .

اما تقسیم بندی بهاتا خانندی هم تکمیل نیست و نواقص جدی دارد که خود بهاتا خانندی این موضوع را می دانست . به این معنی که بعضی از راگ داخل تشکیل ده تات سکیل های متذکره شده نمی تواند . طور مثال : راگ پدیپکی که گنهار آن کومل است ، یا راگ اهیر بهرو که رکهب و نکاد آن کومل است ، راگ مدونتی که گنهار کومل و مدهم شده یا تیوراست ، راگ لنت ، یا راگ های موجود است که بین دوتات خود را نشان میدهد مانند میاکی تودی ، بلاسخانی تودی . که تشخیص آن بطور دقیق مشکل است . ولی نقطه جالب اینجاست که بعد از بهاتا خانندی استادان موسیقی و تیورسن های مشهور هندوستان هم نتوانستند این موضوع را حل نمایند .

برای علاقه‌مندان موسیقی، ده تات به دو سیستم نوتیشن غربی و هندی ذیلاً معرفی گردیده است .  
کسانیکه به نوت غربی بلدیت دارند بدون کدام مشکل سرگم تات ها را خوانده یا نواخته میتوانند .

اما کسانیکه به نوییشن بین المللی آشنایی ندارند، در بالای خطوط ستاف ، سرگم تات ها به حروف انگلیسی تحریر گردیده است . به این معنی که سا یا کهرچ به S، ری یا رکهب به R، گه یا گندار به G، مه یا مدهم به M، په یا پنچم به P، دهه یا دهیوت به، D ، نی یا نکاد به N.

علایم یا اشارات در نوتیشن هندی :

- خطک عمودی بالای مدهم یا مه ، مدهم شده یا تیور را نشان میدهد .
  - خطک افقی پایین هر سُری که دیده میشود، نت کومل یا سُر خفیف را نشان میدهد.
  - تیور، نت یا سُر ثقیل .
  - کومل نت یا سُر خفیف .
  - نقطه سیا بالای نت (سا) یا پور یا (سا) بالا را نشان میدهد .
- تات بلاول که معنی آن طبعی است بنام Natural tone هم یاد می شود ،اگر از پرده یا نت سفید پهلوی چپ دو پرده سیا که کهرچ بین المللی هم گفته می شود به نواختن شروع کنیم تمام نت های تات بلاول پرده های سفید در هارمونیه یا پیانو استعمال می شود .

قابل ذکر است که راگ ها نباید از پنج سُر کم باشد و هر راگ باید سُر های ( پنچم و مدهم ) یا حد اقل یکی از سُر های فوق را داشته باشد . راگ های کمتر از پنج سُر منسوخ شده است گرچه در قدیم راگ های کمتر از پنج سُر مروج بوده ،اما موسیقوانان براین عقیده اند که فقط راگ های پنج سُر یا بالاتر برای شنونده یک حالت روانی خوب میدهد و از طرف دیگر راگ های کمتر از پنج سُر بسیار قید اند .

نوت : اگر نوقمندان محترم در خواندن سکیل ها یا تات های ذیل مشکل داشته باشند میتوانند بنویسند.

### 1-Bilaval Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S R G M P D N Ṡ

### 2-Kalyan Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S R G Ṁ P D N Ṡ

-2 تات کلیان

### 3-Bhairavi Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S Ṙ Ġ M P Ḋ Ṅ Ṡ

-3 تات بهروی

### 4-Asavari Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S R Ġ M P Ḋ Ṅ Ṡ

-4 تات آساوری

-5 تات کافی

### 5 - Kafi Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S R Ġ M P D Ṅ Ṡ

### 6 - Todi Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S Ṙ Ġ Ṁ P Ḋ Ṅ Ṡ

-6 تات تودی

### 7 -Purvi Tath

GHB (110 Bagpipe)

↑1

S Ṙ Ġ Ṁ P Ḋ Ṅ Ṡ

-7 تات پوربی

8- تات بهرو

### 8 -Bhairav Tath

GHB (110 Baggpipe)

S R G M P D N S



Musical notation for Bhairav Tath scale in treble clef. The notes are: S (C4), R (B3), G (A3), M (G3), P (F3), D (E3), N (D3), S (C4). The scale is written on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one flat. A pink bracket and an upward-pointing arrow labeled '1' are positioned at the beginning of the staff.

9- تات ماروه

### 9- Marva Tath

GHB (110 Baggpipe)

S R G M P D N S



Musical notation for Marva Tath scale in treble clef. The notes are: S (C4), R (B3), G (A3), M (G#3), P (F3), D (E3), N (D3), S (C4). The scale is written on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one flat. A pink bracket and an upward-pointing arrow labeled '1' are positioned at the beginning of the staff.

10 - تات كهماج

### 10 - Khmaj Tath

GHB (110 Baggpipe)

S R G M P D N S



Musical notation for Khmaj Tath scale in treble clef. The notes are: S (C4), R (B3), G (A3), M (G3), P (F3), D (E3), N (D3), S (C4). The scale is written on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one flat. A pink bracket and an upward-pointing arrow labeled '1' are positioned at the beginning of the staff.